

Footprints

gratis NIEUWSBRIEF van de

Vereniging TRIBALE KUNST en CULTUUR

2014 NUMMER 10

25 november

< www.tribalekunstencultuur.org >

- *in deze Footprints :*
- Kort verslag van de Ledenvergadering, waarin het woord “**Werkgroep**” in de naam van onze vereniging werd veranderd in “**Vereniging**”.
- **14 december 2014 – Huisbezoek** bij lid / beeldend kunstenaar met indrukwekkende collectie tribale kunst uit India, Nepal, Tibet en Afrika – Ook zijn eigen werk is een bezoek meer dan waard. Het aantal plaatsen is beperkt. Wie komt dient zich aan te melden : gienusart@gmail.com
- Het **decembernummer** van Tribale Kunst en Cultuur komt er aan met weer interessante artikelen
- **29 maart 2015 – Ruilbeurs** van onze vereniging te Dordrecht.
- André heeft weer **Websels** voor ons, en roept mensen met [bibliotheek kennis of ICT-systeem](#) op.

Beste mensen,

- **Verwarring** ontstond er geregeld over de naam “Werkgroep” voor onze vereniging. In de Jaarvergadering dd 26 oktober vonden de leden daarom, dat er meer duidelijkheid moest komen. Begrijpelijk was die verwarring wél, want bij de oprichting in 2012 van onze Werkgroep als **onafhankelijke** vereniging werd nog wel degelijk gedacht (en gehoopt), dat een hereniging met onze zustervereniging VVE op termijn mogelijk zou zijn. Vooralsnog lijkt dat niet tot de mogelijkheden te behoren. De Ledenvergadering stemde zonder tegenstemmers voor de naam : “**Vereniging Tribale Kunst en Cultuur**”.
- In deze vergadering werd tevens besloten om in de halfjaarlijkse update van de **ledenlijst** standaard op te nemen de volgende gegevens van elk lid: **naam, adres, email-adres en telefoonnummer**. Ieder lid is vrij, om elk van deze gegevens voor de andere leden **onzichtbaar** te laten zijn. Een emailtje naar gienusart@gmail.com is daartoe voldoende.
- Voor leden-galeriehouders blijft de mogelijkheid bestaan om commerciële mailing aan andere leden als groep te sturen, maar alleen via ons secretariaat. Daarnaast hebben meerdere galeriehouders natuurlijk hun eigen nieuwsbrief voor elk lid dat daar om vraagt, via eigen mailinglist.
- **14 december zijn onze leden te gast** bij een beeldend kunstenaar in de regio Enschede. Zowel zijn indrukwekkende collectie tribale kunst uit de Himalaya, India en Afrika, als ook zijn eigen werk (vooral abstract en op papier) zijn een bezoek meer dan waard. Een foto van zijn huiskamer (zie de Ledenpagina's van de website) geeft een indruk. Ontvangst om 11 uur. Onze gastheer houdt geen voordracht, maar kan mooi over deze kunst vertellen. Er zijn nog een paar plaatsen.
- Na het geweldige succes van onze eerste **Ruilbeurs**, zal deze komend jaar weer in Dordrecht gehouden worden, en wel op **29 maart 2015** – houdt deze datum dus vrij ! (Dit jaar 2014 hadden we 22 standhouders en telden we veel bezoekers). Nadere gegevens volgen.
- In de ledenvergadering kon het **bestuur uitgebreid** worden **naar vier man**, en daarmee is het dus bijna voltallig. De volgende functies zijn nu ingevuld : voorzitter – Marchinus Hofkamp ; penningmeester vanaf 2014 - Ron van Doorn ; secretaris - Guus van den Boogaard ; algemeen bestuurslid - André Smit, die jullie al kennen van zijn “Websels” in Footprints. Ronald Kerkhoven is adviseur van het bestuur.
- Het eerste artikel van het **decembernummer** van Tribale Kunst en Cultuur gaat over *figuur-potten* van de Mambila waaronder twee in de vorm van Stokstaartjes. Ook terracotta creaties

van hun burens, de Bamoun komen aan bod in een artikel over hun grote *aardewerken pijpenkoppen*. Verder wordt het heikele onderwerp “*Echt en Niet-echt*” afgerond, met als accent ‘de benadering van authenticiteit’. En last but not least krijgt de beleving van tribale kunst aandacht in een filosofisch *artikel waarin Nietzsche* van zich doet horen. En natuurlijk vertellen de exposanten van de objecten op *voor- en achterblad* waardoor deze stukken voor hen zo speciaal zijn.

- Ook de **redacties** (tijdschrift, Footprints, website) ondergaan enige uitbreiding, maar deze zijn door een te krappe bemanning nog steeds **kwetsbaar**. We hopen dus nog op verdere uitbreiding van de kant van enthousiaste leden, in redacties en bestuur : Meld je aan voor meer informatie.
- De **Tagung** samen met de Freunde Afrikanischer Kultur is prettig en goed verlopen. Prettige contacten, fijne bezoeken en verhalen, en ook de caterings werden erg positief beoordeeld.
- De redactie roept leden op, die het nodige afweten van bepaalde *technieken*, welke een object als vervalsing zouden kunnen ‘*ontmaskeren*’, om hierover voor ons blad wat op papier te zetten (zoals bv. het artikel over CT-scanning in het septembernummer).
- In het septembernummer misten jullie de pagina-nummers. Daarbij liet de printkwaliteit van meerdere foto’s te wensen over. De drukker heeft om deze redenen toegezegd om er voor te zorgen, dat samen met het decembernummer ook nog een *verbeterd septembernummer* bezorgd wordt. Het exemplaar dat je daardoor over hebt is wellicht leuk als introductie bij kennissen.
- De Agenda-Intern en de **Agenda-Extern** worden op de website continu bijgewerkt.
- De oproep van André aan bibliothecarissen, archivariissen en ICT’ers onder jullie voor **hulp bij de Indexering en een betere Zoekfunctie op de website** heeft nog geen reactie opgeleverd. Zijn oproep kun je bereiken via de homepage of door [hier te klikken](#) .
- We hebben een **nieuw “niet-herkend-object”**. Het september-object was globaal afgerond, meer specifieke informatie werd niet verkregen.
- Voor alle activiteiten geldt : Opgeven bij gienusart@gmail.com .

Met vriendelijke groeten, Marchinus Hofkamp

Agenda Intern

14 december 2014 zijn onze leden te gast bij een beeldend kunstenaar in de regio Enschede. Zowel zijn indrukwekkende collectie tribale kunst uit de Himalaya, India en Afrika, als ook zijn eigen werk (vooral abstract en op papier) zijn een bezoek meer dan waard. Van 11 tot 15 uur – Geef je op!

29 maart 2015 - Ruilbeurs, voor en door onze leden. Deze zal deze weer in Dordrecht gehouden worden, en wel op– houdt deze datum dus vrij ! Er zijn 40 tafels beschikbaar. Leden kunnen zich voor een of twee tafels opgeven door 1 of 2x € 25 over te maken naar rekeningnr. NL60INGB0006366311, t.n.v. Tribale Kunst en Cultuur te Apeldoorn, + aanmelding bij Dirk van Burgel < dirkvb@xs4all.nl >. Mochten er minder tafels zijn dan gewenst, dan valt van de nodige dubbel gewenste tafels van de laatste aanmelders er één af, waarbij dan de tweede 25 euro wordt teruggestort.

Agenda Extern

Museale exposities

- tm 30 nov'14 - **BELvue Museum, Brussel - De Belgische koloniale propaganda ontsluit.**
- tm 19 dec'14 - **Prince Claus Fund Gallery, Amsterdam - Hopes and Impediments, tentoonstelling uit het project 'Invisible borders opens up perceptions of what Africa is and what it means to be a young, on-the-go African today'.**
- tm 4 jan'15 - **Afrika Museum, Berg en Dal - Cuba Mi Amar, foto's door Mario Marino**
- tm 25 jan'15 - **Tropenmuseum, Amsterdam “Soulmade Jasper Krabbé meets Tropenmuseum”. Tribale objecten in combinatie met werk van deze kunstenaar..**
- tm 8 febr'15 - **Musée du Quai Branly, Parijs - Les Mayas, Un temps sans fin.**
- tot febr'15 - **Nieuwe Kerk, Amsterdam - Magisch Afrika, maskers en beelden uit Ivoorkust - Een echte aanrader, ondanks de opmerking, dat de pogingen tot toewijzing aan bepaalde kunstenaars nogal eens discutabel zijn.**
- tm voorjaar '15 - **Afrika Museum Jimmy Nelson, fototentoonstelling ‘vreemde’ volkeren**

- (Deze tentoonstelling was eerder in Volkenkundig Museum Leiden).
- tm 1 feb 2015 - [Musée du Quai Branly, Parijs](#), *L'Art noir et blanc des Îles Salomon*
  - tm 15 maart '15 - [Tropenmuseum, Amsterdam](#) *Look at me, Visuele ontdekkingsstocht langs portretten in drie verschillende periodes portretten uit Indonesië.*
  - tm 6 april '15 - [Wereldmuseum, Rotterdam](#), *Goud der Goden uit het oude Java.*
  - tm 12 juli '15 - [Musée Dapper, Parijs](#) - *L'Art de Manger, rites et traditions – in 3 continenten.*
  - tot 2017 - is het [Afrika Museum in Tervuren](#) gesloten wegens renovatie.
  - tot nader order zijn de [Musea van het Verre Oosten](#) te Brussel gesloten om veiligheidsredenen.

Lezingen en cursus-aanbod

- 10 jan '15 - **Amsterdam**, Lezing bij de tentoonstelling 'Magisch Afrika, maskers & beelden uit Ivoorkust', [Vrije Academie](#) in de Nieuwe Kerk, door Reno Raaijmakers.

Veilingen

- 8 tm 10 dec '14 - **Stuttgart**, [Nagel](#), Aziatische kunst
- 9 dec '14 - **Parijs**, [Pierre Bergé](#), Art Primitif
- 10 dec '14 - **Parijs**, [Sotheby's](#), Arts d'Afrique et d'Océanie + de collectie Alexis Bonew
- 11 dec '14 - **Parijs**, [Christie's](#), Arts d'Afrique, d'Océanie et d'Amérique du Nord
- 27 jan '15 - **Brussel**, [Lempertz](#), African and Oceanic Art
- online veilingen vinden plaats via [eBay](#), [Galerie Walu / Koller](#), [Catawiki](#) (zelfs wekelijks).

Beurzen

- 23 tm 30 nov '14 - **Amsterdam**, [PAN](#) "De eigentijdse beurs voor kunst, Antiek en design"
- 22 tm 25 jan '15 - **Brussel**, [Winter Bruneaf - Non European Art Fair](#) in galleries rond de Zavel
- 24 jan tm 1 febr '15 - **Brussel**, [BRAFA](#) (algemene grote kunstbeurs)

Muziek, Dans en Performance

- tm 4 jan '15 - **Leiden**, [Museum Volkenkunde](#) - *Van Mali naar Memphis en terug, een muzikale wereldreis.*
- 4 tm 8 febr '15 - **Segou, Mali** - [Festival sur le Niger](#)
- 12 tm 15 febr '15 - **Stone Town, Zanzibar** [Sauti Za Busara festival](#)
- elke zondag 10-12 uur (m.u.v. juli & augustus) - **Leiden** [Museum Volkenkunde](#) - *Balinese Gamelan muziek - openbare repetities door de groep Sekar Alit.*

Leden-expositie

- 4 tm 30 dec '14 - **Veenendaal, Gemeentehuis**, tentoonstelling van [schilderijen van Gonnie van Nellestijn](#) samen met enkele stukken uit de [ethnografische collectie](#).

Verkoopexposities met toegevoegd thema

- 7 dec '14 tm 11 jan '15 - **Arnhem**, [De Buytensael](#) - *Springen door de tijd, tribale kunst in combinatie met moderne kunst door o.a. drie jonge Afrikaanse kunstenaars. Hank en Harry organiseren in deze periode daarbij ook nog een reeks activiteiten, die te lezen zijn in hun [Nieuwsbrief Buytensael](#).*

Open-deur-dagen

- 6,7 & 13,14 dec '14 - **Antwerpen**, open huis bij 7 galleries & 12 antiquairs w.o. [Kusawa](#) (+5 & 12 dec)

Nieuwsbrieven van Leden-handelaars - wil je ook zelf hun nieuwsbrief ontvangen : stuur een email aan : [African Art](#) te Rotterdam - [de Buytensael](#) te Arnhem - [Becker Antiques](#) te Amsterdam - [Hoogenbosch](#) te Gorredijk

Het Niet-Herkende-Object

Het object van september was het masker, waarvan de herkomst duidelijk is geworden als Indiaans, uit South East Alaska / West Coast van British Columbia. Maar een meer specifieke tribale toeschrijving dan aan de Nootka, Haida of Tlinglit indianen ontvingen we niet. Daarmee sluiten we dit object af als 'globaal herkend'.

Een [nieuw Niet-Herkend-Object](#) werd ingestuurd door ons lid Max Ammer. Hij schrijft hierbij : "Dit beeldje kocht ik omstreeks 1972 in Umukoroshe van een van de Hausa handelaren die regelmatig met hun koopwaar langs de huizen gingen. Hun koopwaar bestond normaal uit allerlei souverniers zoals lederen poefs, ebbenhouten koppen, moderne Benin bronzen, sierraden enz. enz.

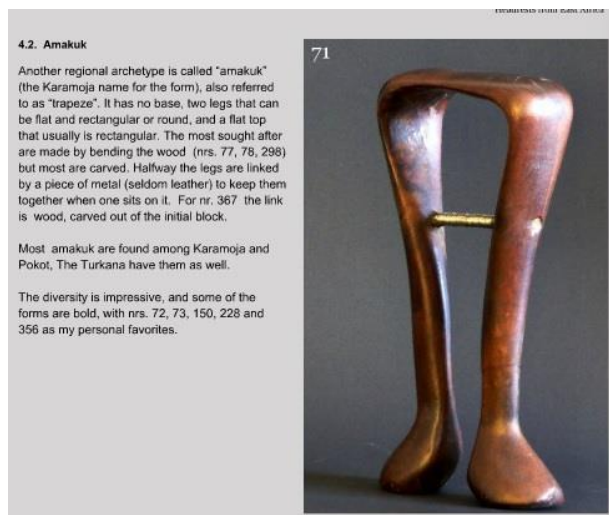
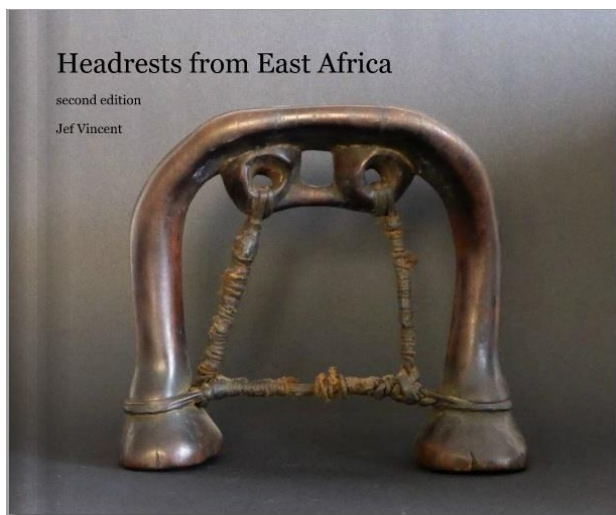
Ik had deze mensen laten weten dat ik niet geïnteresseerd was in voorwerpen die speciaal voor buitenlanders gemaakt werden maar juist dingen zocht die voor eigen gebruik bedoeld waren en liefst ook werkelijk gebruikt. Dit beeldje is een van de voorwerpen die ik van deze handelaren heb kunnen kopen. Jammer genoeg heb ik indertijd niet naar de herkomst gevraagd. Ik ben er vrij zeker van dat het niet van een van de volkeren uit de Niger delta afkomstig is want iets soortgelijks ben ik daar bij mijn eigen zoektochten nooit tegengekomen. Ik denk dat het bij een van de volkeren uit midden of oost Nigeria of Kameroen afkomstig is.

Mijn vraag is dus of iemand mij hier iets meer over kan vertellen en misschien verwijzen naar foto's van iets soortgelijks. Zoals op de foto's te zien is heeft het langere tijd in de zelfde positie op de grond gelegen en is door termieten gedeeltelijk weg gevreten. Van eventuele armen is niets meer te zien. Karakteristiek vind ik de neus die tot ver op het voorhoofd doorloopt, de oren die naar voren gericht zijn en de drie ringen gevormd door inkervingen om de hals. Vanwege de kleine tepels die ongeveer even groot zijn als de navel neem ik aan dat het een mannelijk figuur is. De hoogte van het beeldje is 34 cm".

Wie de **herkomst** van dit beeldje van Max Ammer denkt te weten : **Reageer** naar gjenusart@gmail.com

Websels

Websels 1: Headrests from East Africa - <http://nl.blurb.com/books/5492581-headrests-from-east-africa>

An analysis, inventory and catalogue of a collection of 350 headrests from traditional East African communities Jef Vincent Nairobi, Kenya : Most of the time I am managing a credit and political risk insurance operation. And for the rest of the time I am a restless collector of African ethnic art. Over the last 3 years I collected 350 headrests from East African communities, tried to know as much as possible about them, and in the end decided that I wanted to share the knowledge, the objects and the passion.

De schrijver, samensteller en uitgever van dit boek is ons in Kenya wonende **lid Jef Vincent**.

Het boek telt 240 pagina's en zeer veel afbeeldingen, en is te koop voor 70 tot 80 euro ex btw (klik op kopen rechts onder de afbeelding). Het wordt op bestelling geprint.

Websels 2 : Ghurra's

Inleidend artikel of deze karnstokken uit India en Nepal en eerste boek van Ghurra-specialist Paul de Smedt - http://www.artemagica.nl/project/userfiles/Ghurra_artikel.pdf

Websels 3

Klokken en bellen in West- en Midden Afrika :

Dr. André Lehr Nationaal Beiaardmuseum 27 pagina's
KLOKKEN ZONDER RITMISCHE FUNCTIE.

De vervaardiging van klokken en bellen archeologische bellen uit Nigeria , bellen uit het voormalig koninkrijk Benin. Bellen van de benedenloop van de Niger, Bellen van de Yoruba's in het huidige Nigeria, De orakelbel of iroke, bellen van het geheime Ogboni-genootschap, de rinkelende cultusstaf de gezichtsbel of omo klokken en bellen elders in Afrika.

<http://www.andrelehr.nl/2012/iroke.pdf>

Omo bell van Ogboni-society van de Yoruba (geveild bij Zemanek-Münster)

*Een expositie / vernissage of benefietactiviteit kan voor de website te allen tijde aangemeld worden. Wil je zeker zijn van **tijdige** vermelding in 'Footprints', dan dien je dit 6 weken tevoren bij ons op te geven.*

Mocht je geen belangstelling hebben voor deze Nieuwsbrief van de Vereniging Tribale Kunst en Cultuur, meld dat dan graag bij < gienusart@gmail.com > zodat we je kunnen uitschrijven uit ons bestand.